

ДАХНО

Олена Миколаївна
tom61@ukr.net

старший викладач, Полтавський
національний технічний
університет ім. Юрія
Кондратюка

ГОГОЛЄВА

Катерина Сергіївна
gogolyeva@gmail.com

студент, Полтавський національний
технічний університет ім. Юрія
Кондратюка

ЛИТВИНЕНКО

Ірина Сергіївна
irina.litvinenko999@gmail.com

студент, Полтавський національний
технічний університет ім. Юрія
Кондратюка

УДК 336.22

ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЕСТОНСЬКИЙ ДОСВІД

TAXATION OF CORPORATE PROFITS: UKRAINIAN REALITIES AND ESTONIAN EXPERIENCE

У статті розглянуті особливості справляння податку на прибуток підприємств в Україні, проаналізовано його фіскальну ефективність і необхідність для формування бюджетних ресурсів. Обґрунтовано недоцільність діючого механізму оподаткування корпоративного прибутку, що базується на принципах європейської моделі оподаткування. Досліджені проблеми оподаткування результатів фінансової діяльності суб'єктів господарювання, а також запропоновані напрями його реформування, зокрема, можливість застосування досвіду естонської моделі оподаткування розподіленого прибутку.

* * *

В статье рассмотрены особенности взимания налога на прибыль предприятий в Украине, проанализировано его фискальную эффективность и необходимость для формирования бюджетных ресурсов. Обосновано нецелесообразность действующего механизма налогообложения корпоративной прибыли, что основывается на принципах европейской модели налогообложения. Исследованы проблемы налогообложения результатов финансовой деятельности субъектов хозяйствования, а также предложены направления реформирования, в частности, возможность применения опыта эстонской модели налогообложения распределенной прибыли.

* * *

Introduction. Today it is considered that the existing system of corporate taxation does not contribute to the effective functioning of the domestic tax system and constrains its further economic development, despite improving its position in world rankings. The main problems that require an immediate solution are: low level of fight against corruption in the tax area, ambiguity in the interpretation of tax legislation and significant depreciation of fixed assets. That is why searching for directions of reforming the corporate profit tax is very actual.

The **purpose** of the work is to analyze the efficiency of the current system of collection of corporate income tax in Ukraine, to identify its main problems, and to study the reforming of this type of tax, based on the experience of the Estonian tax system.

Results. The article considers the peculiarities of tax collection on enterprises' profit in Ukraine, analyzes its fiscal efficiency and the necessity for the formation of budget resources. It also substantiates the impracticability of the existing mechanism of taxation of corporate profits, based on the principles of the European taxation model. The taxation problems of financial results of economic entities, as well as the ways to overcome them, in particular, with the possibility of applying the experience of the Estonian taxation model of distributed profits have been investigated in the article.

Conclusion. The fiscal efficiency of the corporate tax is currently quite low, it is not budget-making, so the corporate tax system needs to be changed. Reforming the mechanism of levying the corporate tax by deciding the introduction of the Estonian tax model can contribute to improve the situation, but only if the possibilities of short-term losses compensation of budget revenues will be investigated. At the same time, in the long-term perspective, the mechanism of tax on distributed profits seems to be effective, as there should be a reduction of administrative pressure and easier control over observance of legislation.

Ключові слова: податкова система, податок на прибуток підприємств, податок на розподілений прибуток, естонська модель оподаткування, європейська модель оподаткування, фіскальна ефективність

Ключевые слова: налоговая система, налог на прибыль предприятий, налог на распределенную прибыль, эстонская модель налогообложения, европейская модель налогообложения, фискальная эффективность

Keywords: tax system, corporate tax, tax on distributed profit, Estonian taxation model, European taxation model, fiscal efficiency

ВСТУП

Загальновідомо, що на сьогоднішній день моделі оподаткування прибутку, що передбачають використання у якості об'єкту оподаткування бухгалтерського прибутку з подальшими операціями, можна вважати як такі, що не сприяють ефективному функціонуванню податкової системи, як вітчизняної, так і на території ЄС. Згідно з даними рейтингу «Doing Business 2018» Світового банку Україна піднялася на п'ять позицій

та посіла 71-е місце серед 190 досліджених економік [1]. Тоді як у рейтингу «Paying Taxes 2018» («Оподаткування 2018»), в якому досліджуються такі показники, як частота та легкість сплати податків, піднялася на 43-тю позицію зі 190 країн порівняно з 84 місцем за результатами рейтингу минулого року [2]. Не дивлячись на істотне покращення позицій України у світових рейтингах, діюча система корпоративного оподаткування стримує подальший економічний розвиток країни. Існує ряд проблем, які потребують негайного ви-

рішення, найважливіші з яких: низький рівень боротьби із корупцією у податковій сфері, відсутність впевненості платників податків у розрахованій за правилами бухгалтерського обліку податковій базі, оскільки контролюючі органи без достатніх підстав оскаржують такий розрахунок (каральна модель податкового контролю) [3], знос основних засобів на рівні майже 60% [4]. Таким чином, пошук напрямів реформування податку на прибуток підприємств в зазначених умовах набуває особливої актуальності.

Вагоме значення дослідженню щодо впровадження результативного механізму стягнення податку на прибуток підприємств приділяли такі вітчизняні вчені та економісти як А. Поддєрьогін [5], котрий досліджував удосконалення оподаткування прибутку підприємств на основі визначення об'єкта оподаткування, А. Соколовська [6], яка розглядала шляхи реформування досліджуваного виду податку в контексті загального реформування податкової системи України, І. Криницький [7] та М. Кучерявенко [8], котрі висвітлювали зміни корпоративного оподаткування з юридичної сторони, а також В. Дубровський [3], О. Шемяткін [9], Т. Шевцова [10], які обґрунтували доцільність впровадження саме естонської моделі та ін. Водночас, питання реформування податку на прибуток на основі досвіду Естонії можна віднести до таких, що потребують більш повного та предметного дослідження. Тому вкрай необхідним є визначення його основних переваг та недоліків, з метою формування раціонального механізму справляння податку на прибуток підприємств безпосередньо в Україні.

МЕТА РОБОТИ полягає в аналізі ефективності діючої системи стягнення податку на прибуток підприємств в Україні, виявлення її основних проблемних моментів, а також дослідженні реформування зазначеного виду податку, опираючись на досвід податкової системи Естонії.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для досягнення поставленої мети, у ході дослідження були використані загальні та специфічні методи наукового пізнання, такі як: аналіз, синтез, дедукція, індукція, порівняльний, табличний, графічний, економіко-статистичний, узагальнення тощо. Тоді як методологічною та інформаційною основою слугували наукові праці, офіційні статистичні сайти, нормативно-правові акти та наукові фахові журнали.

РЕЗУЛЬТАТИ

В сучасних умовах розвитку в Україні все більше уваги приділяється оподаткуванню прибутку суб'єктів господарської діяльності, оскільки саме цей вид податку спричиняє вагомий вплив на матеріальне становище платника. Але відмовитися від оподаткування доходів підприємства на сучасному етапі просто неможливо. Перекладання тягаря оподаткування на фізичних осіб абсолютно неефективне, зважаючи на рівень доходів та фінансової активності населення. Тому, наша держава має прагнути створити умови, при яких податкова система не створюватиме тягаря, буде ефективною, стабільною і відповідатиме іншим принципам, зазначеним в Податковому кодексі України.

В умовах реформування вітчизняної економіки,

яке полягає, зокрема, в зміні вектору економічного співробітництва й активізації інтеграції до європейського економічного простору, у 2015 р. в Україні була запроваджена Європейська модель податку на прибуток, яка є найпоширенішою серед країн ЄС (за винятком Естонії), більшість яких є членами Організації економічного співробітництва та розвитку [11]. Однак, це не означає, що класична модель є прийнятною для України, зважаючи на її економічний рівень розвитку.

На сьогодні запроваджена Європейська модель вважається застарілою та неефективною через наявність таких проблем:

а) проблеми із накопиченням збитків (що особливо актуально для України у зв'язку із наявними курсовими різницями), що створює підґрунтя для можливих зловживань при визначенні бази оподаткування;

б) висока ймовірність невизнання податковими органами понесених підприємством витрат при недотриманні вимог складання первинних документів;

в) можливість реалізації схем податкового планування, що використовуються великими компаніями з метою уникнення оподаткування (при переміщенні активів, не оподаткування окремих видів доходів тощо) за умов недосконалості методів податкового контролю за цими процесами;

г) тиск контролюючих органів з приводу дотримання рівня «податкового навантаження» з податку на прибуток підприємствами;

г) неоднозначність трактування норм податкового законодавства, їх протиріччя з законами, під законними актами, листами-поясненнями тощо;

д) низька фіскальна ефективність податку на прибуток [12, 13, 14].

Такі проблеми призводять до того, що податок на прибуток в Україні не є бюджетоутворюючим і не стимулює підприємницьку активність. Порядок розрахунку бази оподаткування не дає можливість передбачити остаточну суму податку. В цей же час існуюча модель податку на прибуток дає можливість, маючи реальний прибуток, не платити податок взагалі або сплачувати його за ставкою від 0 до 5 %. Складні правила розрахунку податку та існування схем ухиляння від сплати податку призводять до максимального навантаження на сумлінних платників та поступове зменшення значення цього податку у формуванні дохідної частини бюджету країни [15].

Так, згідно з даними Держкомстату [16], протягом 2016 – першої половини 2018 рр. відсоток загальної кількості підприємств, які отримали збиток до оподаткування збільшився (табл. 1).

Відсоток підприємств, які зафіксували збиток з 2013 р. по 2015 р., зменшився на 7,8 %, проте, починаючи з 2016 р. кількість збиткових підприємств зростає на 2 %. Поряд з цим загальна сума збитків мала тенденцію до скорочення, що позитивно вплинуло на загальну суму фінансового результату до оподаткування. Це офіційна статистика, яка враховує усіх зареєстрованих юридичних осіб. Даних про те, скільки з цих підприємств реально працюючи (тобто штучно збиткові), немає. Згідно з дослідженнями представників Мінфіну, сьогодні податок на прибуток платить близько 5-10 % усіх підприємств [17].

Таблиця 1

Фінансові результати підприємств [16]

Рік	Фінансовий результат до оподаткування, млн грн	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, млн грн.	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, млн грн
2013	29283,2	65,9	234513,7	34,1	205230,5
2014	-523587	66,3	334517,3	33,7	858104,3
2015	-340126,6	73,7	475321,2	26,3	815447,8
2016	-22201,5	73,4	523759,4	26,6	545960,9
2017	274831,6	72,8	674386,5	27,2	399554,9
I півріччя 2018	189780,8	71,7	289737,0	28,3	99956,2

За словами експерта в галузі оподаткування Олександра Шемяткіна станом на червень 2017 р. платниками податку на прибуток накопичено 1100 млрд збитків. Саме такі платники найбільше виводять кошти за кордон з оподаткуванням по ставці 2,6 % (за рахунок застосування міжнародних угод) або взагалі без оподаткування (за рахунок накопичених збитків). Щороку без належного оподаткування виводиться з України приблизно 10 % ВВП. Як і у 2016 р., за 2017 р. всього близько 1000 компаній сплатили 85 % податку. Саме такі платники сплачують податок від фінансового результату, збільшений на 30-40 % (за рахунок податкових коригувань), що призводить до скорочення інвестиційного потенціалу [14].

Таким чином, зростання кількості збиткових під-

приємств призвело до зменшення суми податку в структурі державних надходжень, що означає зниження фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств. У сучасній економічній літературі фіскальна ефективність податків переважно асоціюється з їхньою питомою вагою у таких макроекономічних показниках як ВВП, доходах бюджету, податкових надходженнях [11]. Так, у структурі Зведеного бюджету (рис. 1) протягом досліджуваного періоду сума податку на прибуток зменшувалася при зростанні загальної суми податкових надходжень до 2015 р.. Зменшення ставки податку на прибуток з 23 % у 2011 р. до 18 % у 2014 р. [18] спричинило зменшення відсотку збиткових підприємств у 2015 р. на 7,4 %, проте це не призвело до зростання податкових надходжень з податку на прибуток.

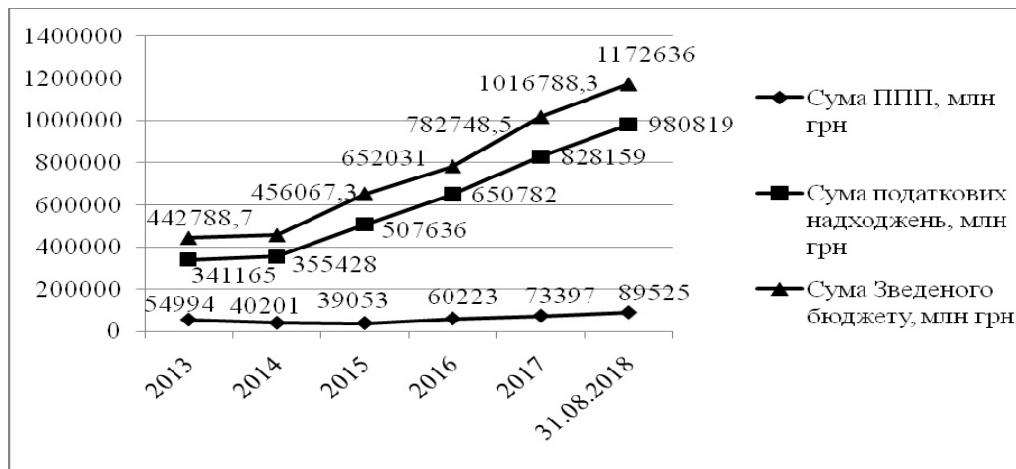

Рис. 1. Динаміка податкових надходжень та податку на прибуток у Зведеному бюджеті за 2013–31.08.2018 рр., млн грн. [23]

Серед інших причин зменшення податку можна відмітити зменшення розмірів об'єкта оподаткування за рахунок погіршення економічної кон'юнктури та політичної ситуації в країні, використання схем ухилення від сплати податку та наявність великих обсягів податкових пільг [19]. Збільшення при цьому загальної суми податкових надходжень відбулося внаслідок зростання обсягів надходжень до державного бюджету України податків на споживання [20]. Відновлення економічного зростання з 2016 р. відразу позитивно відобразилося на надходженнях податку [21]. Однак, згідно із статистикою Мінфіну, за підсумками 2013-2018 рр. частка надходжень від цього податку в консолідованому бюджеті зменшилася на 5 % і за останні три роки становила близько 7 % [22].

Протягом 2013-2015 рр. частка податку на прибу-

ток підприємств у ВВП суттєво зменшилася з 3,8 до 2 %, майже у 2 рази (рис. 2), однак до серпня 2018 р. ставка податку збільшилася на 0,8 відсоткових пунктів. Очевидно, що фіскальна роль податку поступово знижується, що, як вже згадувалося, є наслідком поступового зменшення ставки оподаткування, яке мало місце у 2011-2014 рр., кризових явищ, які відбувалися в економіці України у 2014-2015 рр., а також зміною підходів до визначення бази оподаткування та динамікою економічного зростання [24].

Наявність вищезазначених проблем зумовлює необхідність пошуків напрямів реформування вітчизняного механізму стягнення податку на прибуток підприємств. Одним з прогресивних методів поряд із «Гонконгською моделлю» вважається досвід оподаткування фінансових результатів Естонії, котра пропонує

одну з найефективніших систем оподаткування. Податок на розподілений прибуток (Corporate income tax on distributed profit) регулюється Законом Естонії «Про прибутковий податок» (Income Tax Act) від 15.12.99 р. Цей Закон визначає основні риси корпоративного оподаткування (рис. 3) [25].

Унікальність Естонської юрисдикції полягає в тому, що вона є абсолютно «білою» юрисдикцією, так званим «оншором», але при цьому ставка податку на при-

буток (Corporate Tax) підприємств в Естонії становить 0 % та застосовується до прибутку, що отриманий, але не розподілений. Це є істотною відмінністю від стандартної системи обчислення податку України та більшості країн-членів ЄС, при якій стягується певний відсоток з різниці між доходами та витратами компанії. Основні мотиваційні аспекти введення податку на виведений капітал в Естонії подані на рис. 4.

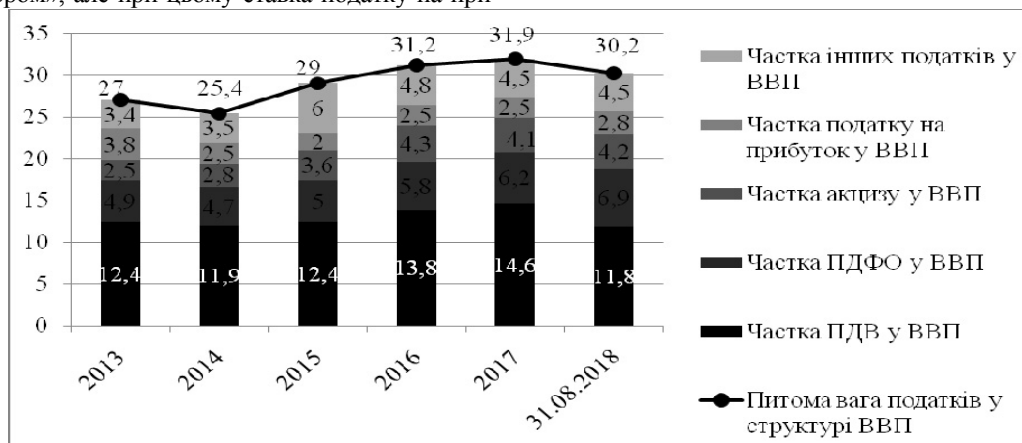

Рис. 2. Питома вага податкових надходжень у ВВП [22, 23]

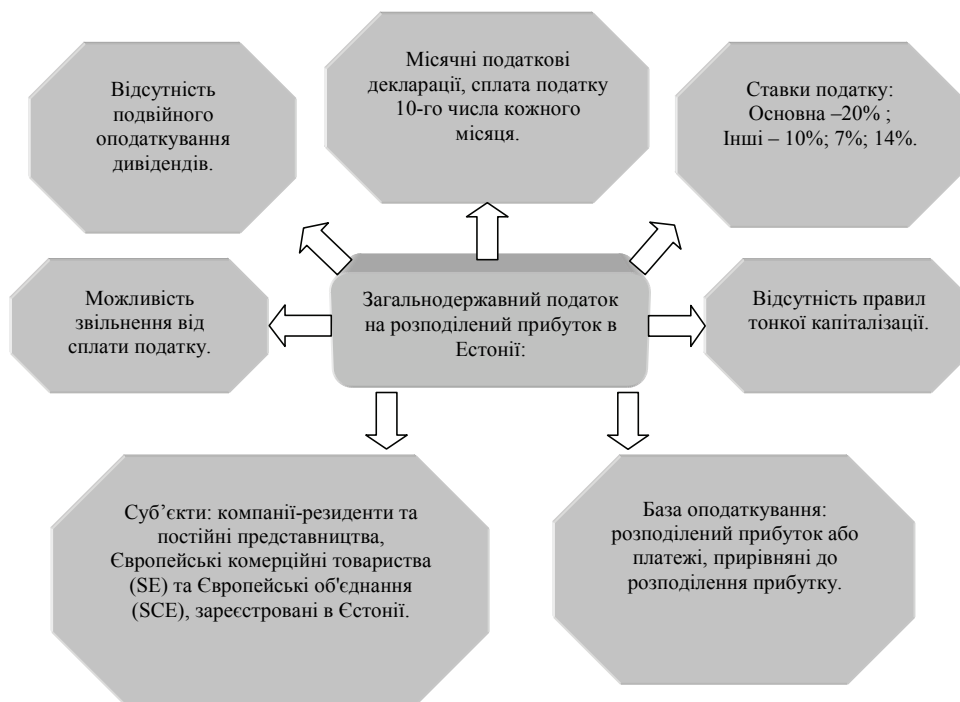

Рис. 3. Основні риси естонської моделі стягнення податку на прибуток [складено на основі джерел [25, 26, 27]]

Рис. 4. Мотиваційні аспекти введення податку на розподілений прибуток в Естонії [26]

На практиці відповідно до естонського податкового законодавства можливе використання двох способів розподілу прибутку: прихований та відкритий. Відкритий спосіб включає дивіденди та інші способи розподілу прибутку (окрім випуску пільгових акцій, які оподатковуються лише для фізичних осіб-резидентів під час відчуження активів, отриманих у результаті випуску пільгових акцій). Прибуток, отриманий під час ліквідації, зменшення статутного капіталу та викупу/погашення або повернення частки учаснику, в загальному випадку підлягають оподаткуванню податком на розподілений прибуток естонською компанією, яка

здійснює виплату, у момент розподілу.

Прихований варіант розподілу прибутку передбачає здійснення виплат додаткових пільг (благ), надання подарунків, благодійних внесків, а також витрат та платежів, які не пов'язані з основною діяльністю компанії [27].

У результаті детального аналізу естонського досвіду у табл. 2 наведено потенційні позитивні та негативні моменти ініційованої моделі податку на розподілений капітал для української бізнес-спільноти та економіки у цілому.

Таблиця 2

Основні можливі позитивні та негативні аспекти оподаткування розподіленого прибутку для України
[на основі [4, 27, 29]]

Номер п/п	Переваги	Недоліки
1	Перехід на одну з найбільш конкурентноздатних моделей оподаткування у світі	Поява проблеми повернення переплати з податку на прибуток підприємств після прийняття нової моделі оподаткування
2	Прибуток, ще не виводиться не є об'єктом оподаткування	Зменшення податкової бази, а також можливостей для скорочення податкової ставки
3	Поліпшення структури інвестицій, фактор подання негативного тренду скорочення капітальних інвестицій та зносу основних засобів	Вплив на інвестиції може бути незначним, зокрема через збитковість значної кількості діючих підприємств в Україні
4	Бухгалтерський ефект у вигляді відображення реального прибутку підприємств, сприяючий поліпшенню їх кредитоспроможності	Підприємство може залишити весь прибуток нерозподіленим і покласти його, наприклад, на банківський депозит або спрямувати на витрати, не пов'язані з інвестиціями
5	Зниження рівня податкового навантаження на платників податку. Відсутність подвійного оподаткування дивідендів	Виникнення перехідних витрат та проблем із податковим контролем у зв'язку з пристосуванням до нової системи
6	Зменшення адміністративного навантаження завдяки скороченню потреби вести первинну документацію та нижчій кількості транзакцій, які є предметом для оподаткування	Збільшення кількості схем ухилення за рахунок штучного обмеження розподілення прибутку (є безліч способів передачі коштів фізичним особам, крім розподілу прибутку)
7	Зменшення галузевого лобіювання під час використання податкових пільг	Зменшення доходів бюджету, якщо після запровадження ПВК компанії не сплачуватимуть великі дивіденди, що загрожуватиме макроекономічній стабілізації
8	Усунення проблеми податкових збитків, які переносять на майбутні періоди платники ППП, що суттєво зменшує надходження до бюджету. За логікою ПРП, ці витрати не відіграють ролі	Виникнення податкової відстрочки, адже прибутки оподатковують пізніше, лише при їх розподіленні, що негативно вплине на бюджетні доходи в короткостроковому періоді

Як бачимо з табл. 2 зміна системи оподаткування прибутку підприємств в Україні з ППП на естонську модель, очевидно матиме позитивний економічний вплив на інвестиції та розвиток країни. Надходження від ПРК в короткостроковому періоді, найвірогідніше, будуть незначними, або взагалі відсутні, тому важливою передумовою є пошук шляхів їх компенсації. У довгостроковому періоді ці надходження будуть збільшуватися завдяки полегшенню контролю за дотриманням законодавства та відсутності перенесення збитків на майбутні періоди, а також внаслідок непрямого ефекту від поліпшення інвестиційного клімату. Підприємства та податкові органи отримують переваги від запровадження ПВК внаслідок зниження адміністративного тягаря. Іншою перевагою для підприємств буде підвищення рівня їх кредитоспроможності, адже більше не буде причин приховувати розмір реального прибутку. Можливо, було б доцільно введення цієї моделі оподаткування у якості експерименту за галузевим, або регіональним принципом.

ВИСНОВКИ

Отже, в умовах сучасного економічного розвитку, класична система оподаткування прибутку підприємств поступово перестає бути справедливою та ефективною. За наявності таких проблем як неточне застосування норм податкового законодавства, складність розрахунку бази оподаткування створюються умови для корупції, вчинення фіскального тиску призводить до виникнення суперечок з податковими органами. Використання схем «податкової оптимізації» є причиною скорочення надходжень податку у структурі Зведеного бюджету та зменшення частки податку у ВВП. Як наслідок, фіскальна ефективність податку на прибуток підприємств наразі є досить низькою, він не є бюджетотворюючим, тому система оподаткування прибутку підприємств потребує змін.

Реформування механізму стягнення податку на прибуток підприємств шляхом прийняття рішення про запровадження естонської моделі оподаткування неможливо оцінити тільки позитивно. Важливою передумовою є дослідження можливостей компенсувати

короткострокові втрати бюджетних доходів та наявності достатньо високого очікуваного адміністративного та економічного ефекту, щоб проводити такі широкомасштабні зміни у законодавстві. У той же час, в довгостроковій перспективі механізм податку на розподілений капітал виглядає як результативна бюджетоутворююча податкова система для України з особливими перевагами, пов'язаними із зниженням адміністративного тягаря, а, отже, і більш легким контролем за дотриманням законодавства.

Список використаних джерел

1. World Bank Group and PwC 2018 Doing business. URL: <http://www.doingbusiness.org> (дата звернення 01.11.2018).
2. World Bank Group and PwC Paying Taxes 2018. URL: https://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/pdf/pwc_paying_taxes_2018_full_report.pdf (дата звернення 01.11.2018).
3. Дубровський В., Черкашин В. Реформа оподаткування доходів підприємств (корпоративного податку) як ключова частина ліберальної податкової реформи в Україні. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2016/04/Doslidzhenny...div-pidpryjemstv.doc> (дата звернення 26.10.2018).
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України Вартість основних засобів у 2000–2017 роках. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 25.10.2018).
5. Поддєрьогін М.А., Бабіч В.В. Удосконалення оподаткування прибутку на основі визначення об'єкта оподаткування. *Фінанси України*. 2010. № 9. С. 71–76. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2010_9_8 (дата звернення 23.10.2018).
6. Соколовська А.М. Шляхи реформування податкової системи України. *Фінанси України*. 2014. № 12. С. 103–121.
7. Криницький І.Є. *Правове регулювання оподаткування майна: автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 // Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків, 2011. 20 с.*
8. Кучерявенко М.П. *Податкове право України: академічний курс: підручник. Київ: Прав. єдність, 2008. 701 с.*
9. Шемяткін О.О. Реформування податку на прибуток: поточні проблеми та варіанти вирішення. URL: http://kmp.ua/wp-content/uploads/2016/06/CPT_reform_02_06_2016_002.pdf (дата звернення 20.10.2018).
10. Шевцова Т., Шемяткін О. *Comparative table to the draft law of Ukraine on amendments to the tax code of Ukraine on exit capital tax*. URL: http://kmp.ua/wp-content/uploads/2016/06/ECT-comparative-table_10_2016_EN.pdf (дата звернення 20.10.2018).
11. Тартунова І. Трансформація податку на прибуток підприємств у податок на виведений капітал. *Європейський інформаційно-дослідницький центр*. 2016. 43 с.
12. Тулуш Л.Д., Скітецька І.М. *Оподаткування прибутку підприємств: практика застосування в Україні. Молодий вчений*. 2017. № 3 (43). С. 860–863.
13. Зазноба А.А. *Податок на виведений капітал як альтернатива податку на прибуток в Україні. Творчий пошук молоді – курс на ефективність: тези VIII Міжнародної науково-теоретичної інтернет-конференції молодих учених, аспірантів, студентів. Хмельницький: ХКТЕІ, 2017. С. 124–127.*
14. Шемяткін О.О. *Податок на виведений капітал. Чому це важливо для юристів. Юридична газета*. 2017. № 26 (576). С. 29.
15. *Податок на виведений капітал: загроза державі чи революційна інновація*. URL: <http://robotodavets.in.ua/2016/08/01/podatok-na-vyvedenyj-kapital-zagrozaderzhavi-chy-revolutsijna-inovatsiya.html> (дата звернення 06.11.2018).
16. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 06.11.2018).
17. Амелін А.І. *Модернізація податку на прибуток стане драйвером зростання економіки*. URL: <https://voxukraine.org/uk/modernizatsiya-naloga-na-pribyl-ukr> (дата звернення 06.11.2018).
18. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями)*. Верховна Рада України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 06.11.2018).
19. Гайдуцький П.І. *Податкова реформа – виклик для України*. *Дзеркало тижня*. 2014. №1. URL: https://dt.ua/macrolevel/podatкова-reforma-viklik-dlya-ukrayini-_html (дата звернення 06.11.2018).
20. Хомутенко В.П., Хомутенко А.В. *Фіскальна ефективність податку на прибуток підприємств в Україні*. *Економічна наука*. 2017. № 1. С. 5–17.
21. *Доходи бюджету за січень – червень 2018 року*. URL: <https://www.minfin.gov.ua> (дата звернення 06.11.2018).
22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua/> (дата звернення 06.11.2018).
23. *Доходи бюджету України*. URL: <http://cost.ua/budget/revenue/> (дата звернення 06.11.2018).
24. Пасічний М. *Фіскальна результативність податкової системи України*. *Вісник КНТЕУ*. 2018. №3. С. 116–130.
25. *Income Tax Act of Estonia*. URL: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/530012014003/consolide> (дата звернення 02.11.2018).
26. Заха Д., Бетлій О. *Оподаткування розподіленого прибутку: міжнародний досвід*. URL: https://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2017/06/PB_03_2017_ukr.pdf (дата звернення 24.10.2018).
27. Стадник М. *Податок на виведений капітал: вітчизняні передумови та міжнародні орієнтири*. URL: http://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ001275 (дата звернення 28.10.2018).
28. Заха Д., Оттен Т., Бетлій О., Джуччі Р. *Податок на прибуток підприємств чи податок на виведений капітал: аналіз та рекомендації*. URL: https://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2017/04/PS_01_2017_ukr.pdf (дата звернення 28.10.2018).

References

1. World Bank Group and PwC 2018 Doing business. URL: <http://www.doingbusiness.org>.
2. URL: https://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/pdf/pwc_paying_taxes_2018_full_report.pdf (in Ukrainian).
3. Dubrovskyy V., Cherkashyn V. *Corporate income tax reform as a key to liberal tax reform in Ukraine 2017*. URL: <http://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2016/04/Doslidzhenny...div-pidpryjemstv.doc> (in Ukrainian).
4. Official site of the State Statistics Service of Ukraine *The cost of fixed assets in 2000–2017*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian).
5. Podderyohin A.M., Babich V.V. *Improving the taxation of profits on the basis of the definition of the object of taxation. Finance of Ukraine, 2010, № 9. pp. 71–76*. URL: <http://nbuv.gov.ua> (in Ukrainian).
6. Sokolovska A.M. *Ways of reforming of the Ukrainian tax system. Finance of Ukraine, 2014, № 12. pp. 103–121* (in Ukrainian).
7. Krynskiy I.Y. *Legal regulation of property taxation: author's abstract. dissertation Cand. Of Juridical Science: 12.00.07. Kharkiv: Nats. yuryd. akad. Ukrayiny imeni Yaroslava Mudroho, 2011. 20 p.* (in Ukrainian).
8. Kucheryavenko M.P. *Tax law of Ukraine: Academic Course: textbook. Kyiv: Legal Unity, 2008. 701 p.* (in Ukrainian).
9. Shemyatkin O.O. *Reforming of the income tax: current issues and ways of solution*. URL: http://kmp.ua/wp-content/uploads/2016/06/CPT_reform_02_06_2016_002.pdf (in Ukrainian).
10. Shevtsova T., Shemyatkin O. *Comparative table to the draft law of Ukraine on amendments to the tax code of Ukraine on exit capital tax*. URL: http://kmp.ua/wp-content/uploads/2016/06/ECT-comparative-table_10_2016_EN.pdf
11. Tartunova I. *Transformation of the corporate income tax into the tax on the withdrawn capital. European information*

and research center. 2016. 43 p. (in Ukrainian).

12. Tulush L.D., Skitetskaya I.M. Enterprise profit tax: usage practices in Ukraine. *Young scientist*. 2017. № 3 (43). pp. 860-863 (in Ukrainian).

13. Zaznoba A.A. Tax on withdrawn capital as an alternative to the income tax in Ukraine. *Creative Youth Search – a course on effectiveness: thesis of the VIII International scientific and theoretical internet conference of young scientists, post-graduates, students*. Khmelnytskyi: KCTEI. 2017. pp. 124-127 (in Ukrainian).

14. Shemiatskin O.O. Tax on withdrawn capital. Why is this important for lawyers. *Legal newspaper*. 2017. № 26 (576). p. 29 (in Ukrainian).

15. Tax on withdrawn capital: threats to the state or revolutionary innovation. URL: <http://robotodavets.in.ua> (in Ukrainian).

16. Official site of the State Statistics Service of Ukraine. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (in Ukrainian).

17. Amelin A.I. Modernization of profit tax will become the driver of economic growth. URL: <https://voxukraine.org/uk/modernizaciya-naloga-na-pribyl-ukr> (in Ukrainian).

18. Tax Code of Ukraine dated 02.12.2010 № 2755-VI (with amendments and supplements). The Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/> (in Ukrainian).

19. Gaiduckiy P.I. Tax reform – a challenge for Ukraine. *Mirror of the week*. 2014. № 1. URL: <https://dt.ua/macrolevel/podatкова-reforma-viklik-dlya-ukrayini-.html> (in Ukrainian).

20. Khomutenko V.P., Khomutenko A.V. Fiscal efficiency of corporate profits taxation in Ukraine. *Economic Science*. 2017. № 1. pp. 5–17 (in Ukrainian).

21. Budget revenues for January – June 2018. URL: <https://www.minfin.gov.ua> (in Ukrainian).

22. Official site of the Ministry of Finance of Ukraine. URL: <https://www.minfin.gov.ua> (in Ukrainian).

23. Budget revenues of Ukraine. URL: <http://cost.ua/budget/revenue> (in Ukrainian).

24. Pasichnii M. Fiscal efficiency of the tax system of Ukraine. *Bulletin of the KNTEU*. 2018. № 3. pp. 116-130 (in Ukrainian).

25. Income Tax Act of Estonia. URL: <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/530012014003/consolide>.

26. Zaha D., Betliy O. Taxation of distributed profit: international experience. URL: https://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2017/06/PB_03_2017_ukr.pdf (in Ukrainian).

27. Stadnyk M. Tax on withdrawn capital: domestic background and international benchmarks. URL: http://msfz.liga.zakon.ua/ua/magazine_article/FZ001275 (in Ukrainian).

28. Zaha D., Otten T., Betliy O., Giucci R. Enterprise income tax or withdrawn capital tax: analysis and recommendations. URL: https://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2017/04/PS_01_2017_ukr.pdf (in Ukrainian).